

Nr 24.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst; given Stockholms slott den 7 januari 1920.

Under åberopande av härvid fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att antaga bilagda förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst skall beträffande här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som icke taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av mera än 3,000 kronor, lända till efter rättelse vad här nedan sägs.

2 §.

För skattskyldig, som har att på grund av försörjningsplikt underhålla ett eller flera barn, som vid 1920 års början icke fyllt 15 år, må den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort efter avdrag enligt 12 § i gällande bevillningsförordning återstående beskattningsbara inkomst nedsättas, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, beräknad i enlighet med 10 § i de vid bevillningsförordningen fogade »Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen»,

ej uppgår till 1,000 kronor,
 med högst 50 % för ett barn
 » » 60 » » två »
 » » 70 » » tre »
 » » 80 » » fyra eller flera barn,
 uppgår till 1,000 men ej till 1,500 kronor,
 med högst 40 % för ett barn
 » » 50 » » två »
 » » 60 » » tre »
 » » 70 » » fyra eller flera barn,

uppgår till 1,500 men ej till 2,000 kronor,	
med högst 35 % för ett barn,	
» » 40 » » två »	
» » 45 » » tre »	
» » 50 » » fyra eller flera barn,	
uppgår till 2,000 men ej till 2,500 kronor,	
med högst 25 % för ett barn	
» » 30 » » två »	
» » 35 » » tre »	
» » 40 » » fyra eller flera barn,	
uppgår till 2,500 men ej till 3,000 kronor,	
med högst 15 % för ett barn	
» » 20 » » två eller tre barn	
» » 25 » » fyra eller flera barn.	

3 §.

Annan skattskyldig, än i 2 § avses, må åtnjuta nedsättning av den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort efter avdrag enligt 12 § bevillningsförordningen återstående beskattningsbara inkomst, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, beräknad på sätt i 2 § här ovan sagts,

ej uppgår till	1,000 kronor, med högst 30 %,
uppgår till 1,000 men ej till 2,000 » » » 20 »,	
» » 2,000 » » » 3,000 » » » 10 ».	

4 §.

Avdrag enligt 2 § samt, i fråga om skattskyldig, som på grund av försörjningsplikt underhåller annan, avdrag enligt 3 § skola medgivas, därest icke taxeringsmyndigheten efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall finner den skattskyldige icke vara i behov därav.

5 §.

Beslut om avdrag enligt denna förordning må avse vare sig viss skattskyldig eller viss med hänsyn till årsinkomstens eller försörjningspliktens storlek eller ock till annan på skatteförmågan väsentligt inverkan omständighet bestämd grupp av skattskyldiga.

6 §.

Är fråga om äkta makar, skall i tillämpliga delar gälla vad beträffande makars taxering stadgas i bevillningsförordningen.

7 §.

Över prövningsnämnds beslut i fråga om tillämpningen av denna förordning må klagan icke föras.

8 §.

Har avdrag enligt denna förordning medgivits, åligger det taxeringsnämnden att införa uppgift därom i inkomstlängdens kolumn för anteckningar med angivande jämväl av avdragets belopp, och skall i kolumnen för antagen beskattningsbar inkomst upptagas det efter avdraget återstående belopp.

9 §.

Till ledning för uträknandet av de särskilda avdragen utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7
januari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, anförde
härefter:

Från och med år 1916 hava de av den rådande dyrtiden hårdast
tyngda skattedragarna årligen beretts vissa skattelättnader i form av
särskilda avdrag vid taxeringen.

Då jag nu tillåter mig upptaga frågan om åtgärders vidtagande i
enahanda syfte jämväl för innevarande år, torde jag till en början få
erinra därom, att beträffande inkomst- och förmögenhetsskatten särskilda
bestämmelser om dylik skattelindring för detta år redan meddelats genom
förordningen den 16 juli 1919 om särskilda avdrag vid 1920 års taxering
till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Vidare torde jag få i korthet redogöra för de tidigare bestämmelserna
rörande den särskilda avdragsrätten vid bevillningstaxeringen.

1916 års förordning.

Första gången meddelades dylika bestämmelser uti en den 24 mars 1916 utfärdad förordning om särskilt avdrag vid 1916 års taxering till bevillning för inkomst av kapital eller arbete, däri stadgades följande:

Om skattskyldig svensk medborgare eller, i fråga om äkta makar, dessa tillhoppa icke för året taxeras enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för ett taxerat belopp av minst 2,400 kronor, och den skattskyldige har att på grund av försörjningsplikt underhålla minst tre barn, vilkas ålder vid taxeringsårets början understiger femton år, må taxeringsmyndighet, efter prövning av behovet i varje särskilt fall, medgiva nedsättning av den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort enligt gällande förordning angående bevillning av fast egendom samt av inkomst beskattningsbara inkomsten med följande procent, nämligen,

om den skattskyldiges eller, i fråga om äkta makar, deras sammanlagda i mantalsskrivningsorten bevillningstaxerade inkomst uppgår till

belopp understigande	1,200 kronor, med högst 80 procent
1,200 kronor men ej till 1,800	» » » 50 »
1,800 » » » » 2,400	» » » 30 »

Det åligger taxeringsnämnden att i inkomstlängdens kolumn för anteckningar införa uppgift om beloppet av det enligt denna förordning medgivna avdraget.

1917 års förordning.

Uti förordningen den 30 mars 1917 om särskilda avdrag vid 1917 års taxering till bevillning för inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt meddelades åter bestämmelser uti ifrågavarande syfte.

Dessa bestämmelser skilde sig från 1916 års stadganden i huvudsakligen följande hänseenden:

Området för skattelättnadens tillämplighet utvidgades därhän, att dylik lättnad kunde medgivas här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som icke taxerades till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av mera än 3,000 kronor och som hade att på grund av försörjningsplikt underhålla ett eller flera barn, som vid årets början icke fyllt 15 år.

I anslutning härtill stadgades i fråga om de medgivna avdragens storlek, att den beskattningsbara inkomsten finge nedsättas, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst ej uppginge till 1,200 kronor, med högst 20 procent för varje barn, om nämnda årsinkomst uppginge till 1,200 men ej till 1,800 kronor, med högst 15 procent för varje barn samt, om samma inkomst uppginge till 1,800 men ej till 2,400 kronor, med högst 10 procent för varje barn, dock ej i något fall med mera än 80 procent.

För år 1918 gävos motsvarande bestämmelser en väsentligt större räckvidd. Sålunda flyttades gränsen för avdragsrätten från 2,400 kronors till 3,000 kronors årsinkomst, och bestämdes avdragets belopp efter en skala, som bättre än den tidigare tillämpade medgav en smidig anpassning efter behovet i olika fall. Den i ämnet utfärdade förordningen av den 12 mars 1918 stadgade sålunda, att avdrag finge äga rum,

om den beskattningsbara inkomsten ej uppginge till 1,000 kronor			
	med högst 25 % för ett barn		
»	» 45 » » två »		
»	» 65 » » tre »		
»	» 80 » » fyra »		
»	» 90 » » fem eller flera barn,		
samt om samma inkomst uppginge till			
1,000 men ej till 1,500 kronor	med högst	20 %	för ett barn
	»	» 40 » »	två »
	»	» 55 » »	tre »
	»	» 70 » »	fyra »
	»	» 75 » »	fem eller flera barn,
1,500 men ej till 2,000 kronor	»	» 15 » »	ett barn
	»	» 30 » »	två »
	»	» 45 » »	tre »
	»	» 55 » »	fyra »
	»	» 60 » »	fem eller flera barn,
2,000 men ej till 2,500 kronor	»	» 10 » »	ett barn
	»	» 20 » »	två »
	»	» 30 » »	tre »
	»	» 40 » »	fyra »
	»	» 45 » »	fem eller flera barn,
2,500 men ej till 3,000 kronor	»	» 5 » »	ett barn
	»	» 10 » »	två »
	»	» 15 » »	tre »
	»	» 20 » »	fyra »
	»	» 25 » »	fem eller flera barn.

Medan ifrågavarande skattelindring enligt härovan omförmälda bestämmelser haft fakultativ karaktär, i det att det tillkommit taxeringsmyndigheterna att inom de gränser, de olika förordningarna uppdragit, pröva behovet av dylik lindring i varje särskilt fall, ansåg jag mig efter verkställd utredning böra uti motsvarande bestämmelser för år 1919 i viss mån föreslå ändring härutinnan. Vidare fann jag mig böra tillstyrka avdragsrättens utvidgning uti sistnämnda bestämmelser. I enlighet härmed upptogs i 2 § av det förslag till bestämmelser i ämnet, som Kungl. Maj:t med proposition den 7 februari 1919, nr 96, förelade riksdagen till antagande följande stadgande:

1919 års
proposition.

2 §.

1 mom. Vid bevilningstaxeringen skall för skattskyldig, som icke taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av mera än 3,000 kronor och som har att på grund av försörjningsplikt underhålla ett eller flera barn, som vid 1919 års början icke fyllt 15 år, den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort efter avdrag enligt 12 § i gällande bevillningsförordning återstående beskattningsbara inkomst nedsättas, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, beräknad i enlighet med 10 § i de vid bevillningsförordningen fogade »Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen»,

ej uppgår till 1,500 kronor,

med 20 % för ett barn

» 30 » » två »

» 40 » » tre »

» 50 » » fyra eller flera barn,

uppgår till 1,500 men ej till 2,500 kronor,

med 15 % för ett barn

» 20 » » två »

» 25 » » tre »

» 30 » » fyra eller flera barn,

uppgår till 2,500 men ej till 3,000 kronor,

med 5 % för ett barn

» 10 » » två eller tre barn

» 15 » » fyra eller flera barn.

2 mom. Vid samma taxering må skattskyldig, som icke äger förmögenhet överstigande 10,000 kronor och som icke taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av mera än 3,000 kronor, åtnjuta nedsättning av den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort efter avdrag enligt 12 § bevillningsförordningen återstående beskattningsbara inkomst

med högst 30 procent, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, beräknad på sätt ovan är sagt, ej uppgår till 1,000 kronor,

med högst 20 procent, om berörda årsinkomst uppgår till 1,000 kronor men ej till 2,000 kronor, och

med högst 10 procent, om samma årsinkomst uppgår till 2,000 kronor men ej till 3,000 kronor.

Beslut om avdrag enligt detta mom. må avse vare sig viss skattskyldig eller viss med hänsyn till årsinkomstens eller försörjningspliktens storlek eller ock till annan på skatteförmågan väsentligt inverkan omständighet bestämd grupp av skattskyldiga.

Ej må den omständighet, att avdrag skett jämlikt 1 mom., utgöra hinder att medgiva avdrag jämväl enligt detta moment.

I fråga om skattskyldig, som på grund av försörjningsplikt underhåller annan, skall sådant avdrag medgivas, därest icke antingen medgivandet skulle obilligt betunga andra skattskyldiga inom kommunen eller taxeringsmyndigheten efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall finner den skattskyldige därav icke vara i behov.

Bevillningsutskottet hemställde i sitt betänkande nr 19 om antagande av Kungl. Maj:ts förslag med den ändring i 2 mom. av 2 §, att orden »som icke äger förmögenhet, överstigande 10,000 kronor och» måtte uteslutas. Kamrarna stannade emellertid i olika beslut i fråga om avfattningen av omförmälda paragraf. Andra kammaren biföll bevillningsutskottets hemställan. Första kammaren åter beslöt, i enlighet med en vid utskottets betänkande fogad, av Ollas A. Ericsson med flere avgiven reservation, antaga Kungl. Maj:ts förslag med huvudsakligen den ändring, att även barnavdragen gjordes fakultativa.

*Frågans
behandling
vid 1919 års
riksdag.*

Sedan i anledning av kamrarnas sålunda skiljaktiga beslut gemensam omröstning ägt rum för avgörande av frågan om avfattningen av berörda 2 §, samt första kammarens mening härvid samlat de flesta rösterna, anmälde riksdagen i skrivelse den 18 mars 1919, nr 55, att riksdagen antagit Kungl. Maj:ts förslag med ovannämnda av utskottsreservanterna föreslagna ändrade avfattning av 2 §, varefter Kungl. Maj:t samma dag utfärdade förordning om särskilda avdrag vid 1919 års taxering till bevillning för inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt, vilken förordning, så vitt nu är i fråga, innehöll följande:

1 §.

Vid 1919 års taxering till bevillning för inkomst — — — — — 1919 Års förordning.
— — — — skall beträffande här i riket mantalsskriven svensk medborgare lända till efterrättelse vad här nedan sägs.

2 §.

1 mom. Vid bevillningstaxeringen må för skattskyldig, som icke taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av mera än 3,000 kronor och som har att på grund av försörjningsplikt underhålla ett eller flera barn, som vid 1919 års början icke fyllt 15 år, den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort efter avdrag enligt 12 § i gällande bevillningsförordning återstående beskattningsbara inkomst nedsättas, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, beräknad i enlighet med 10 § i de vid bevillningsförordningen fogade »Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen»,

ej uppgår till 1,500 kronor,

med högst 20 %	för ett barn
» » 30 »	» två »
» » 40 »	» tre »
» » 50 »	» fyra eller flera barn,

uppgår till 1,500 men ej till 2,500 kronor,

med högst 15 %	för ett barn
» » 20 »	» två »
» » 25 »	» tre »
» » 30 »	» fyra eller flera barn,

uppgår till 2,500 men ej till 3,000 kronor,
 med högst 5 % för ett barn
 » » 10 » » två eller tre barn
 » » 15 » » fyra eller flera barn.

2 mom. Vid samma taxering må skattskyldig, som icke taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av mera än 3,000 kronor, åtnjuta nedsättning av den i den skattskyldiges mantalsskrivningsort efter avdrag enligt 12 § bevillningsförordningen återstående beskattningsbara inkomst

med högst 30 procent, om den skattskyldiges sammanlagda årsinkomst, beräknad på sätt ovan är sagt, ej uppgår till 1,000 kronor,

med högst 20 procent, om berörda årsinkomst uppgår till 1,000 kronor men ej till 2,000 kronor, och

med högst 10 procent, om samma årsinkomst uppgår till 2,000 kronor men ej till 3,000 kronor.

Beslut om avdrag enligt detta mom. må avse vare sig viss skattskyldig eller viss med hänsyn till årsinkomstens eller försörjningspliktens storlek eller ock till annan på skatteförmågan väsentligt inverkan omständighet bestämd grupp av skattskyldiga.

Ej må den omständighet, att avdrag skett jämlikt 1 mom., utgöra hinder att medgiva avdrag jämväl enligt detta moment.

3 mom. Avdrag enligt 1 mom. samt, i fråga om skattskyldig, som på grund av försörjningsplikt underhåller annan, avdrag enligt 2 mom. skola medgivas, därest icke taxeringsmyndigheten efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall finner den skattskyldige därav icke vara i behov.

4 §.

Är fråga om äkta makar, skall i tillämpliga delar gälla vad beträffande makars taxering stadgas i bevillningsförordningen — — —.

5 §.

Över prövningsnämnds beslut i fråga om tillämpningen av 2 § 2 mom. må klagan icke föras.

6 §.

Har avdrag enligt denna förordning medgivits, åligger det taxeringsnämnden att införa uppgift därom i inkomstlängdens kolumn för anteckningar med angivande jämväl av avdragens särskilda belopp; och skall, då fråga är om avdrag enligt 2 §, i kolumnen för antagen beskattningsbar inkomst upptagas det efter sådant avdrag återstående belopp.

7 §.

Till ledning för uträknandet av de särskilda avdragen utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

Övergår jag så till frågan, om även för innevarande år bestämmelser i ovan angivna syfte äro erforderliga, läser det få anses ostridigt, att de mindre bemedlades behov av skattelindring vid bevillningstaxeringen alltjämt kvarstår oförminskat. Då arbetet med kommunalbeskattningens reformerande numera fortskridit så långt, att förslag i detta ämne redan i år torde kunna föreläggas riksdagen, är det emellertid att hoppas, att de hittills i nu ifrågavarande hänseende träffade provisoriska anordningarna från och med nästa år skola bliva obehövlige.

För innevarande år synes mig föreliggande fråga kunna lösas efter samma linjer som förra året. Sålunda anser jag mig icke nu böra ifrågasätta någon förändring vare sig i riktning mot skattelindringens obligatoriska tillämpning eller med avseende å de för sistnämnda år fastställda båda avdragsformerna. Ej heller föreligger något skäl att beträffande villkoren för avdragsrättens tillgodonjutande, samma rätts omfång och avdragens beräknande frångå 1919 års bestämmelser i ämnet.

Jag har inom finansdepartementet låtit upprätta ett förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst, vilket förslag i angivna hänseenden överensstämmer med 1919 års förordning. De skiljaktigheter, förslaget i fråga eljest företer från sistnämnda förordning, äro i huvudsak av formell art. I tvenne punkter har dock, såsom kommer att framgå av det följande, även viss ändring i sak ägt rum.

Den mest i ögonen fallande olikheten mellan det föreliggande förslaget och 1919 års förordning avser systematiseringen av föreskrifterna angående de särskilda avdragen. Enligt 1919 års förordning upp-togos bestämmelserna om barnavdragen i ett moment och stadgandena om de andra avdragen i annat moment. Som sistberörda avdrag emellertid äro avsedda att i förekommande fall utgå jämväl till familjeförsörjare, har det, sedan båda slagen av avdrag erhållit fakultativ karaktär, synt mig bättre att i ett moment sammanföra de avdrag, som kunna komma familjeförsörjare till del, och i ett annat moment meddela bestämmelser om avdrag till andra skattskyldiga. Detta har i sin ordning betingat en ytterligare differentiering av procentsatserna för olika inkomstbelopp i den till grund för avdragens beräknande liggande skalan.

Uti 1919 års förordning stadgades, att beslut om avdrag enligt 2 § 2 mom. finge avse vare sig viss skattskyldig eller viss med hänsyn till årsinkomstens eller försörjningspliktens storlek eller ock till annan på skatteförmågan väsentligt inverkan omständighet bestämd grupp av skattskyldiga. Med avseende å barnavdragen förekom däremot icke

någon sådan bestämmelse. Likaså saknade det i nämnda förordning stadgade förbud mot klagan över prövningsnämnds beslut i fråga om tillämpningen av berörda moment motsvarighet beträffande barnavdragen.

Härutinnan överensstämde förordningen med Kungl. Maj:ts i ämnet framlagda förslag. Där betingades emellertid de anmärkta skiljaktigheterna därav, att avdragsrätten föreslogs skola vara i ena fallet obligatorisk och i det andra fakultativ. Då det föreliggande förslaget beträffande båda slagen av avdrag är baserat på en tillämpning av det fakultativa systemet, lära ovan omförmälda bestämmelser i 1919 års förordning nu böra utsträckas att gälla jämväl barnavdragen.

Förutom i nu angivna hänseenden företer förslaget icke några andra avvikelser från stadgandena i 1919 års förordning än sådana, som sammanhånga därmed, att förslaget endast har avseende å bevillingstaxeringen.

Föredragande departementschefen uppläste härefter ovannämnda förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevilling för inkomst samt hemställde, att förslaget måtte föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan lämnade Hans Maj:t Konungen sitt bifall; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse bilaga litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnar Grip.